

Lof voor *Man in het zadel*:

‘Eén van de allerbeste reisboeken die de afgelopen jaren in het Nederlands zijn verschenen. Hoewel het boek gaat over de belevenissen van Paul van Hooff en zijn motor, leest het eerder als een roman. Eindelijk een boek dat ver weg blijft van de grootste valkuil van de reisschrijverij: het kijk-mij-nou-eens-iets-bijzonders-doen-syndroom.’

– Hans Avontuur, *AD*.

‘Ik roep Paul van Hooff uit tot reisschrijver van het jaar.’

– Herman Brusselmans in *Playboy*

‘In *Man in het zadel* vertelt hij zijn adembenemende verhaal. Voor wie zijn artikelen in ons blad miste: dit slaat alles.’ – *KRO magazine*

‘Het boek is een absolute aanrader voor liefhebbers van avontuur en motorrijders, maar zou zeker ook in de boekenkast van elke zichzelf respecterende reiziger moeten staan.’ – *Traveljunks.nl*

PAUL VAN HOOFF

VAN HIER TOT TOKIO

Een motorreis met bloed, zweet en tranen

Uitgeverij Brandt
Amsterdam 2018

1.

‘Weet u zeker dat u hiermee door wilt gaan, meneer Van Hooff? U vraagt wel veel. En het is niet eens voor een goed doel!’

Ze had de zakelijke schoonheid die bij haar functie van accountmanager paste. Een fijn symmetrisch gezicht stak boven haar lichtgrijze coltrui uit. Geen enkel sieraad. Ook geen make-up. Dat had ze allemaal niet nodig.

Na vijf minuten mijn verhaal aangehoord te hebben, keek ze al op de klok. Gelukkig had haar crowdfundkantoor maar één keer eerder te maken gehad met een donatie-campagne, opgezet door het Rode Kruis. Dat was voor mensen in nood, meneer Van Hooff.

‘En u wilt van het geld op vakantie naar Japan?’

Mijn vingertoppen schoven een vragenlijstje heen en weer. Het papier schuurde over het houten tafelblad. Ik schraapte mijn keel. ‘Op reis naar Japan. Met een Moto Guzzi. En daar wil ik een boek over schrijven.’

Op het zadel van de Guzzi lag een hoopje duivenstront. Uit mijn broekzak haalde ik het tot een prop geknede vragenlijstje tevoorschijn en veegde het zadel schoon. Met een zucht stak ik de sleutels in het contact.

Een man in een getailleerd blauw pak kwam zwijgend

bij de motor staan. ‘Hij mist een paar onderdelen,’ zei hij na een tijdje.

‘Klopt,’ zei ik. Omstandig legde ik uit dat ik de hele winter bezig was geweest met opknappen en dat de ontbrekende dynamo en startmotor nog bij de reparateur lagen. Het was te mooi weer om te wachten met een rondje door de stad.

Dat was gelogen. De startmotor en dynamo waren kapot. Dat gold ook voor de spanningsregelaar. De motor reed puur op de accu. Alles bij elkaar woog hij een kilootje of twintig minder.

‘Nou, veel succes dan maar.’

Voor de zekerheid schroefde ik de tankdop open en schudde de motor. Het laagje benzine onder in de tank moest net genoeg zijn om thuis te kunnen komen. Ik kneep de koppeling in, duwde de Guzzi voort, sprong op het zadel en liet de koppeling los; Guus kwam langzaam tot leven.

Via de Oude Gracht reed ik binnendoor naar de Catharijnesingel bij het station. Het geluid van de Guzzi weerkaatste tegen de muren van eeuwenoude grachtenpanden. De stad was geen vreemde voor me; dertig jaar geleden studeerde ik aan de School voor de Journalistiek. Behalve dat er hier en daar kantoorkolossen uit de grond waren geschoten, vooral in de buurt van het CS, was Utrecht niet veel veranderd. Op het terras van café België, ooit mijn stamkroeg, proostten studenten in de zon met bier.

Vijf maanden geleden was ik hier op een stormachtige februaridag neergestreken, of beter gezegd: opgevangen door een vriendin met wie ik studeerde. Met een twee-euro-muntstuk en een verfrommeld biljet van tien bolivianos in mijn broekzak landde ik op Schiphol. ‘Kom maar bij ons slapen,’ had Anneke geschreven. ‘We hebben plek zat.’

Voorbij de moskee aan de kop van de Kanaalstraat draaide ik de Busken Huetstraat in. Op nummer 68 was mijn zolderkamer.

Ik parkeerde de motor naast een betonnen plantenbak en liep naar binnen. Onderaan de trap lag een briefje: *Lieve Paul, we eten een uurtje later.*

Mijn kamer was op twee hoog. Overal waren ramen. Dat zorgde voor veel licht. Eén raam liep van de vloer tot aan het plafond, zodat de hele buurt me kon zien. Het gordijn zorgde ervoor dat het binnen toch een beetje donker was. Op het houten bureau, meer een soort keukentafeltje, waaraan Anneke nog had gestudeerd, stond mijn laptop. Ik checkte mijn mail, niemand had me geschreven. Met een zucht klapte ik mijn Mac dicht en ging op het matras onder het schuine dak liggen. De lakens en het dekbed-overtrek roken naar mezelf.

Het vertrek uit Bolivia kwam toch nog onverwacht. Nadat Roxana en ik waren gescheiden, liepen de spanningen tussen ons zo hoog op dat het me beter leek om naar Nederland te gaan. Op mijn hurken zei ik tegen Santiago en Sebastian dat pappa voor werk naar Holanda moest, en dat het een hele tijd zou duren voordat hij weer terug zou zijn. Ze gaven me allebei een armbandje met iconen van katholieke patroonheiligen die me moesten beschermen tegen de gevaren in het verre Holanda. Het beeld van mijn Mannetjes, die gelijktijdig hun hand opstaken toen ik de straat uitliep, stond nog altijd op mijn netvlies.

Mijn plan om met de Guzzi van Amsterdam naar Tokio te rijden en daar een boek over te schrijven, zorgde ervoor dat ik bij de pinken bleef. Alleen al de gedachte dat ik in Sucre, mijn woonplaats, aan *Van hier tot Tokio* zou kunnen werken in de buurt van de tweeling zou me genoeg energie geven om mezelf opnieuw uit te vinden. Er was één

probleem: ik was platzak. In de journalistiek was nauwelijks iets te verdienen. Van de opbrengsten van twee grote schilderklussen, gegund door vrienden, had ik wat schulden kunnen afbetalen en lapte ik in één keer het schooljaar van de tweeling. Voor wat extra zakgeld spitte ik hier en daar een particulier tuintje om. Het geld voor de Tokio-expeditie zou ik in geen jaren bij elkaar kunnen schrapen.

‘Paultje, kom je eten!’ Het was Hedda, de vijftienjarige dochter van Anneke. We konden het goed met elkaar vinden. Elke avond stond ze beneden aan de trap *Paultje kom je eten* te roepen.

Later die avond zat ik achter mijn Mac. Santiago en Sebastian keken me vanaf het bureaublad aan, zittend op de motorkap van mijn rode ’67 Toyota Landcruiser toen we vier jaar geleden naar de zoutvlaktes van Bolivia waren gereden. Santiago droeg mijn sombrero tegen de felle zon, Sebastian zijn M&M-petje. Met al het hemelse blauw en feeëriek wit om ons heen was er geen vuiltje aan de lucht.

Ik stelde me een wereld voor waarin het een mens één keer was vergund om te pleiten voor een nieuw begin. Een willekeurig publiek zou als een soort van jury oordelen. De uitkomst was bindend. De ernst begon tot me door te dringen; op eigen kracht was ik niet in staat om mijn leven een wending te kunnen geven en mijn Mannetjes te blijven zien. Niemand was er schuldig aan. Het was zoals het was.

Door mijn eerste reis met de Guzzi van Alaska naar Argentinië en het boek *Man in het Zadel* dat ik erover schreef, genoot ik vooral onder motorrijders een zekere bekendheid. Het was goed verkocht, maar er ook maar een beetje van kunnen leven – ho maar. Wat ik hoopte, was dat de slagboom voor een nieuwe reis omhoog ging en ik via een

bizarre omweg Santiago en Sebastian voor langere tijd weer zou zien.

Voor de campagne had ik een ijzersterke tekst nodig, goede foto’s en een pakkend filmpje van maximaal twee minuten. De accountmanager, Kim heette ze, had me tijdens het gesprek alleen maar willen waarschuwen voor te hoge verwachtingen. Via een uitvoerige mail drukte ze me op het hart het hele proces geen seconde te onderschatten. ‘Je gaat vanaf de eerste tot de laatste dag campagne voeren. Dat is keihard werken. Mensen bewegen, enthousiasmeren, mobiliseren. Geef ze het gevoel dat ze met je mee gaan reizen. Neem ze achterop!’

2.

First things first. Het filmpje.

Joost, een bevriende camerajournalist, wilde me erbij helpen. Zijn studio was aan de Korte Leidsedwardsstraat in Amsterdam.

Onder een felblauwe hemel gingen Guus en ik over de A2 mee met een monotone stroom van blik, die rimpelloos vloeiende richting de hoofdstad. De laatste tien jaar had ik niet zo veel auto’s gezien als hier. Behalve dat de asfaltstrook tussen Breukelen en Abcoude steeds breder en breder werd, bleef de omgeving hetzelfde. Koeien in oneindig graslandschap. Slootjes met reigers op de oever. Boerderijen aan de horizon. In het verleden had ik dit traject ontelbare keren afgelegd, maar vervelen deed het uitzicht nooit.

De Utrechtse Brug naderde. De betonnen verbinding tussen Amsterdam en zuidelijk Nederland was altijd een mijlpaal geweest van buitenlandse motortrips. Pas aan de overkant van de Amstel was ik thuis. Ik voelde me zo gehecht aan de grachten, mijn stamkroeg De Koe, mijn werk, mijn souterrain aan de Weteringschans, mijn vrienden en vriendinnen dat Mokum mij langer in Nederland had gehouden dan eigenlijk goed voor me was. Twintig jaar lang was Amsterdam een comfortzone van tweehonderdtwintig vierkante kilometer.

Via de Van Woustraat kwam ik aan bij het Frederiksplein. Daar sloeg ik linksaf de Weteringschans op. Op nummer 86 was de benedenwoning waar ik destijds woonde. Guus had altijd buiten op de stoep gestaan. Honden uit de buurt pisten steeds tegen hem aan, maar mensen lieten hem met rust. Een paar keer lag er zelfs een briefje op het zadel met de vraag of de motor te koop was.

Bij de Melkweg reed ik de Korte Leidsedwardsstraat in, parkeerde de Guzzi naast een bakfiets en belde aan bij Studio Korte Leidse. Met de lift ging ik naar de vijfde verdieping. De tekst voor het filmpje had ik uit mijn hoofd geleerd. Hallo, ik ben Paul van Hooff, schrijver/journalist/avonturier, niet noodzakelijkerwijs in deze volgorde. Ik probeerde te glimlachen toen ik naar mezelf keek in de spiegel van rookglas. Mijn door de zon verweerde leren motorjack hing vormloos om mijn schouders, het zwarte t-shirt was vaal en had rafeltjes in de hals. Op mijn gebleekte spijkerbroek zat net boven de knie een opzichtige koffievlek. Met deze outfit kon ik zo ergens onder een brug gaan liggen. Ik sloeg mijn ogen neer. Onwillekeurig wreven mijn vingertoppen over de armbandjes van de tweeling.

Met één arm leunend tegen de muur stond Joost boven

op me te wachten. We gaven elkaar een high five, klopje op de schouder. Ik kende hem van voor mijn reis, uit café De Koe. Op een of andere manier hadden we altijd contact gehouden. Ondanks zijn eenenveertig jaar en getrimde schedel had hij een jongensachtige uitstraling. Hij ging me voor een levendige ruimte in van zithoekjes, bureaus en beeldschermen. Boven een werktafel hing het PSP-verkiezingsaffiche met Saskia Holleman in haar blootje. Hier en daar filmposters van Fellini. Joost vertelde dat hij de ruimte deelde met twee Italiaanse documentairemakers, een Israëliische cameraman en een Amerikaanse producente van kunstzinnige pornofilms. Ik wist niet zo goed wat ik me daarbij moest voorstellen – porno is porno. Alle vier waren op pad.

Joost was bezig met de montage van een aflevering van *Ik vertrek*. Een Nederlands natuuristen-echtpaar wilde een bed and breakfast openen in Frankrijk. Verschillende keren was hij langs geweest om te filmen.

Uit een bureaulade viste hij een groene trui met v-hals. ‘Hier, trek aan.’ Met de lift gingen we naar het dakterras. Het was er zo stil als op een hoge bergtop. Met mijn hand voor mijn gezicht keek ik uit over puntige, rode daken. Helemaal rechts was de Westertoren. Een paar meeuwen scheerden voorbij. Joost bevestigde een microfoontje aan de boord van mijn trui en gaf me een GoPro bevestigd aan een korte stick.

Kort knikje. ‘Vertel je verhaal maar.’

Met mijn rechterhand hield ik de GoPro schuin voor me en stak van wal. Bij de derde zin ging het fout. Vanuit het niets zei ik dat ik de vader van Santiago en Sebastian was.

Opnieuw.

Wéér ging het mis. Al bij de eerste zin. Ik verslikte me

in ‘niet noodzakelijkerwijs’ dat ik uitsprak als ‘noodzakelijk niet wijs’, of iets dergelijks.

Hoewel ik normaal gesproken geen enkele moeite had met spreken voor een camera, kreeg ik de zinnen mijn strot niet uit. Toen ik ook nog eens begon te stotteren greep Joost in. ‘Zullen we maar even een bakkie doen?’

Met de lift gingen we weer naar beneden. Joost ging koffie zetten, ik keek naar de rauwe montage van de twee blije bloteriken op het Franse platteland. De heer des huizes tufte in zijn nakie op zijn grasmaaier rond, terwijl breedgeschouderde Engelse bouwvakkers op de achtergrond zijn huis aan het opknappen waren.

Joost duwde een dampende mok in mijn hand. ‘Vrijheid heeft voor iedereen een andere betekenis,’ zei hij.

We praatten over mijn reis, wat er onderweg allemaal zou kunnen gebeuren en of de twaalfduizend euro die ik wilde vragen wel genoeg zou zijn voor een jaar reizen. ‘Als je in Japan bent moet je ook nog terug,’ zei Joost.

Ik nam een slok koffie. ‘Als ik maar onderweg ben. De rest komt dan wel, hopelijk.’

Nadat ik de tekst nog een keer voor mezelf had uitgeschreven, gingen we met de lift omhoog naar het dakterras. Die trui stond me best goed.

‘Vertel je verhaal,’ zei Joost toen hij de microfoon weer had bevestigd. ‘Probeer het niet op te dreunen.’

In één take stond het erop.

Ik gaf Joost nog een USB-stick met materiaal van mijn vorige reis. Daarvan wilde hij fragmenten gebruiken om het campagnefilmpje op te leuken. Aan het einde van de week zou het klaar zijn. Wie zou ik zijn zonder vrienden, dacht ik. De trui mocht ik houden.

De foto.

Met mijn computertas onder mijn arm liep ik naar het Leidseplein voor een kop koffie. Ik keek over mijn schouder naar Guus, mijn vriend van tweehonderddertig kilo staal. Altijd had ik wel even oogcontact met hem. De terrassen zaten halfvol met bierdrinkende toeristen. Ik ging zitten aan een rieten tafel naast een Spaanssprekend stelletje dat meer oog voor hun smartphones had dan voor elkaar. Een oudere man met een neus als een aardbei kwam met zijn trekharmonica bij mijn tafel lawaai maken. Al na een paar seconden hield hij een rinkelend koperen geldbakje voor mijn gezicht. Ik wuifde hem weg. Chagrijnig liep hij naar de tafel van het stelletje met hun smartphones. Daar klonk dezelfde herrie. Zonder van zijn schermpje op te kijken, gaf de toerist hem een paar muntstukken.

Bij een serveerster met een betaalautomaat aan haar riem bestelde ik een kop koffie. Ik haalde mijn Mac tevoorschijn en begon foto's te selecteren voor mijn crowdfundingcampagne. Het beeld van mij en de Guzzi in de woestijn was nog altijd mijn favoriet. Ik maakte het met de zelfontspanner op klaarlichte dag op het schiereiland Baja Californië. De mise-en-scène bestond uit een cactus in de vorm van een vogelverschrikker, een houten paal met een fietswiel eraan gespijkerd, prikkeldraad, een rommelig houten hek en een kurkdroge woestijn. Erboven was een blauwe hemel met grijswitte wolken. Rijdend over de Mexico 1 was ik vanuit het zadel al de hele dag op zoek naar een opener voor een verhaal voor *Motor Magazine*. Het was vooral dat rare fietswiel dat vanuit mijn ooghoek de aandacht trok.

Ik zette de Guzzi tegen de cactus, drukte op de zelfontspanner en ging op gepaste afstand op mijn hurken zitten, kijkend in de richting van de Mexico 1, die in de verte door de hitte leek te verdampen.

Bingo! De foto sierde het omslag van mijn eerste boek.

Voor mijn crowdfundingpagina had ik ook zo'n moment nodig. Amsterdam zou als achtergrond kunnen dienen. Mijn blik ging gedachteloos over het zielloze terras. De aardbeienneus schuifelde met zijn teringherrie van tafeltje naar tafeltje. Wat was een geschikte locatie? De Magere Brug, de Dam, de Utrechtsestraat, waar ik altijd zo graag doorheen kuierde? Het zou alleen maar obligate toeristenplaatjes opleveren. Ineens schoot Numbnut Motorcycles in mijn herinnering. Roderick, de eigenaar, maakte fraaie custom-motorfietsen in zijn vintage werkplaats. Nadat ik ooit eens een reportage over zijn toko had gemaakt, konden we het goed met elkaar vinden. Ik besloot er op de bonnefooi naartoe te rijden. Ik rekende af en liep terug naar de Guzzi.

Na de *jump start* sloeg Guus sputterend aan, gevolgd door een knal als een gewerschot. Met moeite hield ik de motor aan de praat; de accu begon leeg te raken. Er was te weinig stroom voor een goede vonk, en ik moest ook nog terug naar Utrecht. Net als ik had óók Guus een zetje nodig.

Via de Overtoom en de Amstelveenseweg reed ik naar Numbnut.

De werkplaats was in de buurt van de A9. Dat had als voordeel dat ik later in één rechte lijn terug naar Utrecht kon. Halfdood kwam Guus aan.

Roderick was voor een klant bezig een gloednieuwe 1400 El Dorado om te bouwen tot een replica Moto Guzzi V8-racer. Zo'n klus kon je wel aan hem overlaten. Ik legde de reden van mijn komst uit.

'My place is yours,' zei Roderick met een weids gebaar. Met zijn studentikoze briljetje, leren jackie en coole jeans had hij meer weg van een hippe reclameman dan van een motorbouwer.

Ik rolde de Guzzi naar binnen.

Met zijn handen in zijn zij bekeek Roderick de motor. Hij fronste een wenkbrauw. 'Hij mist een paar onderdelen. Kom, ik sluit 'm wel even aan op de snellader.'

Het rode meetpijlje viel voor dood om toen Roderick de lader aan de accu van de Guzzi verbond. Daarna ging hij weer aan de slag, de El Dorado moest over twee weken klaar zijn.

Ik plaatste de camera op het statief, keek door de groot-hoek en stelde scherp. Ondanks zijn deukjes, krassen en missende onderdelen was Guus nog altijd de allerstoerste en de allermooiste. Door het glazen dak had ik genoeg licht. Op de achtergrond zag ik nog een glimp van de El Dorado.

Ik trok mijn leren jack aan, drukte op de zelfontspanner en ging bij de motor staan. Ik nam wel zeker twintig foto's in steeds verschillende poses. Op het schermje bekeek ik het resultaat. Mijn leren jack hing als een vod om mijn schouders.

Gelukkig had ik die nieuwe trui.

Ik trok hem recht, plukte wat pluïsjes van de mouwen en begon weer van voren af aan. Na weer zo'n twintig foto's te hebben geschoten, sprong het beste beeld eruit waarop ik één been over het zadel had geslagen en mijn linkerarm op het stuur liet rusten. Het was me gelukt om zo losjes mogelijk over te komen. Maar toch: in het niets leek ik op de relaxte reiziger die ik ooit was. Dat kwam wel weer, als ik eenmaal in het zadel zat.

Ik liet de foto aan Roderick zien. Hij stak zijn duim op. 'Mooie motor.'

Het rode pijltje van de lader gaf aan dat de accu voor een derde was gevuld. Dat moest genoeg zijn om in Utrecht te komen. Ik nam afscheid van Roderick en rolde de motor de